

ΑΝΑΤΟΛΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. ΙΕ΄.

ΟΙ ΑΡΑΒΕΣ.

(συνέχεια και τέλος· ἰδὲ προηγ. φυλ.)

Αἱ ἀρχαῖαι τέχναι δὲν ὑπάρχουσι σήμερον ἐν Αἰγύπτῳ. Μόνη ἡ γλυπτικὴ κάπως ὑφίσταται, ἀλλὰ καὶ αὕτη προσλαβοῦσα ἀνατολικὸν ρυθμὸν. Ἡ δὲ ζωγραφικὴ, ἣτις παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Αἰγυπτίοις δὲν ἐτελειοποιήθη, πολὺ ὀλιγώτερον τελεῖα τυγχάνει σήμερον. Ἐὰν δέ που εἰς τὰς ἀραβικὰς οἰκίας ὑπάρχη ζωγραφία τις, εἶναι ἔργον Ἑλλήνου. Ὁ Ἄραψ, ὅταν κατωρθῶσιν τὴν ζωγραφίαν οἰκτρῶς ἐν ἄνθος, φερ' εἰπεῖν, ἕνα ὄφιν, ἢ μίαν κάμηλον, ὀπισθοχωρεῖ κατὰ δύο βήματα καὶ ἐπιφωνῶν **μασσαλά!** (τί ὠραῖον πρᾶγμα!), ἐκφράζει τὴν ὑπερ τοῦ ἔργου του εὐαρέσκειάν του.

Τὸ βάφειν ἱμάτια μελανὰ ἢ κυανᾶ, τὸ ὑφαίνειν ἀτέχνως καὶ τὸ κατασκευάζειν πλίνθους ὠμάς ἢ ὀπτὰς, ἰδοὺ αἱ ἐναπομείναςαι σήμερον τέχναι.

Χορὸς παρὰ τοῖς Ἄραβι· δὲν ὑπάρχει. Μόνον αἱ ἑταῖραι χορεύουσιν. Ἄσματα ἐπίσης δὲν εἶναι ἐν χρήσει.

Μόνον οἱ Σιὰρ ἄδουσι κάποτε τὰ συμβάντα τῆς Φάτμε, τῆς κόρης τοῦ Βεδουίνου, ἢ οἱ Ἄμπουζέτ, οἵτινες παίζοντες τὸ **ρέμπάπιτων** (μονόχορδον ὄργανον) ἄδουσι τὰ συμβάντα τῆς ἀτυχοῦς βασιλείας τοῦ Βουσίριδος, καθάπερ οἱ ἄοιδοι τῆς Νεαπόλεως ἄδουσι τὰ ἱπποτικὰ ἄθλα τοῦ Ρινάλδου. Ἡ μουσικὴ ἐπὶ τέλους, ἔχουσα ὅλως ἐθνικὸν ρυθμὸν, ἀναγόμενον εἰς παναρχαίους χρόνους, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ τέχνη.

Στρατιωτικῶς θεωρούμενος ὁ Ἄραψ τῆς Αἰγύπτου ἀπεδείχθη γενναῖος, ἰδίως κατὰ τὰς ἐκστρατείας τῆς Συρίας καὶ τῆς Συλιστρίας. Καὶ ἐν Κριμαίᾳ ἤθελεν ἀποδειχθῆ τοιοῦτος ἢ ἐσχάτως ἐν τῷ Ρωσσοτουρκικῷ πολέμῳ, ἐὰν εὐκαιρία ἤθελε τῷ δοθῆ, καὶ τοι δὲν αἰσθάνεται φυσικὴν πρὸς τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα κλίσιν. Ἀπόδειξις τούτου ἔστω ἡ νεοσυλλεξία, καθ' ἣν πολλοὶ ἄραβες ἐκβάλλουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς εἴτε δι' ἀσθέστου, εἴτε διὰ **sublimato corrosivo**, ἀποκόπτουσιν ἐν ἡ δύο δακτύλους τῆς δεξιᾶς, ἀσπῶσιν ἕνα ἢ δύο ὀδόντας, ἢ ἀποκόπτουσιν τὸν τένοντα τοῦ Ἀχιλλέως, ὅπως κα-

ταστῶσιν ἀνίκανοι πρὸς στράτευσιν καὶ ἐξαιρεθῶσι. Κατὰ τὸ 1874 ἐν τῇ ἀκροπόλει Καίρου ὑπῆρχον 24 νεοσύλληκτοι φέροντες ἐν συνόλῳ 23 ὀφθαλμούς! Καὶ τοῦτο, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς στρατεύσεως!

Ὁ λαὸς τῶν Ἀράβων εἶναι ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ ψεύδεσθαι, εἶναι ὑποκριτικὸς πρὸ τῶν ἀνωτέρων του, δεισιδαίμων καὶ λίαν φιλάργυρος. Προτιμᾷ νὰ δαρῇ μυριάκις παρά νὰ λύσῃ τὸ βαλάντιόν του διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ κράτους.

Κατὰ τοῦτο μιμοῦνται τοὺς συγχρόνους τοῦ Ἀμμιανοῦ Μαρκελίνου Αἰγυπτίους, οἵτινες, καθὰ ὁ ρηθεὶς συγγραφεὺς διηγεῖται, πρὸ τοῦ 390 ἐθεώρουν ὡς ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου τὴν ἀπότισιν τῶν φόρων, οὓς ἐπλήρονον μόνον ἀφοῦ ἐξυλοφορτόνοντο.

Ὁ χαρακτὴρ τῶν ἀράβων εἶναι τέλος μᾶλλον ἀξιοπρεπὴς ἢ χαρὰ των δὲ σοβαρά.

Καὶ ταῦτα μὲν προκειμένου περὶ ἀνδρῶν. Περὶ δὲ γυναικῶν θὰ εἴπομεν ὀλιγώτερα.

Αἱ γυναῖκες ἔχουσι τὴν συνήθειαν νὰ καλύπτωσι τὸ πρόσωπον. Ὁ θρησκευτικὸς νόμος θεωρεῖ ὡς ἀναιδὴ τὴν μὴ καλύπτουσαν αὐτὸ γυναικᾶ. Τὸ νοστιμώτερον εἶναι ὅτι καὶ αἱ ἄλλαι φυλαὶ τῆς Αἰγύπτου, αἱ μὴ Μουσουλμανικαὶ, ἠκολούθησαν τὸ παράδειγμά των, καὶ αἱ γυναῖκες Κοπτῶν καὶ Ἰσραηλιτῶν καλύπτουσι ἐπίσης τὸ πρόσωπον, μόνον διότι φέρουσι τὴν αὐτὴν τῶν αἰγυπτίων ἐνδυμασίαν. Ἴσως δὲ ἡ συνήθεια αὕτη εἰσῆχθη διότι αἱ χριστιαναὶ γυναῖκες ἢ αἱ Ἰσραηλίτιδες, τὴν αὐτὴν φέρουσαι

ἐνδυμασίαν, δὲν ἠδύναντο νὰ ἀναγνωρίζωνται ὑπὸ τῶν διαβατῶν καὶ ἐπομένως, θεωρούμεναι ὡς Μουσουλμάναι, θὰ ἐνομίζοντο ἀναιδεῖς. Τοῦντεῦθεν προτίμησαν τὴν καλύπτραν. Ἡ καλύπτρα αὕτη καλεῖται *μποργκόμ*.

Αἱ γυναῖκες φέρουσι ποδῆρη χιτῶνα κυανοῦν καὶ ἐπ' αὐτοῦ σινδόνην τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος, οὔτινος τὸ ἄκρον φθάνει μέχρι κεφαλῆς καὶ καλύπτει καὶ ταύτην. Τὴν σινδόνην ταύτην φέρουσι αἱ γυναῖκες τῆς κατωτέρας κλάσεως, αἱ τῆς ἀνωτέρας δὲ φέρουσι ὁμοίαν ταύτης, ἀλλ' ἄλλου χρώματος καὶ πολυτιμωτέρου ὑφάσματος. Αὕτη καλεῖται *Χαμπάρα*.

Ἐφ' ὅσον ὅμως ἀνερχόμεθα εἰς ἀνωτέρας κλάσεις, ἀπαντῶμεν καὶ καλλιτέρας ἐνδυμασίας. Αἱ ἀνώτεροι κυρία φέρουσι *κορσέδες*, πανταλόνια εὐρέα μεταξωτά, ζωστήρας, κτλ. Ἐξερχόμεναι δὲ φοροῦσι μακρὸν ἐπενδύτην ἐκ μετάξης μετὰ χειρίδων, περικνημίδας καὶ σανδάλια ἐλαφρὰ ἐντὸς τῶν ὑποδημάτων των, ἅτινα εἰσὶ συνήθως κίτρινα καὶ ἀφίενται εἰς τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας, εἰς ἣν εἰσέρχονται διὰ μόνον τῶν σανδαλίων. Αἱ νεωτερίζουσαι κυρία φοροῦσιν ὑποδήματα εὐρωπαϊκά. Τὸ σχέδιον τοῦ ἱματισμοῦ καὶ τῶν ὑποδημάτων ποικίλει ἀναλόγως τοῦ συρμού.

Τὸ κομμωτήριον τῶν γυναικῶν εἶναι πάντῃ Ἀνατολικόν. Ἐκτὸς τῶν πομάδων καὶ ἀρωματικῶν ὑδάτων, ἔχουσι καὶ πομάδας χρωματιστάς, ὅπως καθυστάσιν ἐρυθρὸν τὸ πρόσωπόν των καὶ μελανὰς τὰς βλεφαρίδας των. Τὰς παλάμας καὶ τὰ δάκτυλα χειρῶν τε πο-

δῶν τε βάφουσι διὰ ἐρυθροῦ βαθέος.

Ἡ τῆς κόμης διευθέτησις εἶναι ὁμοιόμορφος εἰς πάσας. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τίθεται μικρὸν *ταρμποῦς* ἐφ' οὗ πλέκουσιν ἐντέχνως τοὺς πλοκάμους τῆς κόμης. Πρὸ τοῦ φεσίου τούτου ράπτονται δακτύλιοι, ἡμισέλινοι, ἀστέρες καὶ ἄνθη, συγκείμενοι ἐκ λίθων πολυτίμων, προτιμωμένων τῶν ἀδαμάντων. Τὸν λαιμὸν κυκλοῦσι διὰ περιδεραιῶν πολυτίμων, κοσμοῦσι δὲ καὶ τὰ ὦτα δι' ἐνωτίων. Ὁ ζωστήρ των ἐπίσης ποικίλεται πολλάκις ὑπὸ λίθων ὁμοίων. Εἰς τὰς χεῖρας φέρουσι ψέλλια χρυσᾶ, εἰς τοὺς δακτύλους δακτυλίους καὶ συνήθως εἰς τὸν μικρὸν δάκτυλον τῆς δεξιᾶς ρουβίνιον. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὑπάρχει μεγίστη διαφορὰ μετὰ τῆς ἐνδυμασίας πτωχῆς γυναικὸς καὶ μεγάλης κυρίας.

Τῶν πτωχῶν τὰ κοσμήματα εἰσὶν ἐκ χαλκοῦ, ἀργύρου, καὶ κάποτε χρυσοῦ. Ἡ τρίτη καὶ ἡ δευτέρα τάξις συνειθίζει νὰ κοσμηθῆται διὰ περιδεραιῶν ἐκ χρυσοῦ νομισμάτων, προτιμωμένων τῶν τσεκινίων τῆς Βενετικῆς δημοκρατίας. Τινὲς τῶν γυναικῶν φέρουσι δακτύλιον μέγαν κατὰ τὴν ρῖνα ἐκ σιδήρου ἢ χαλκοῦ. Ὡς ἐπίσης φέρουσι καὶ ψέλλια εἰς τοὺς πόδας.

Ἄλλὰ πῶς διάγουσι τὸν βίον αἱ γυναῖκες τῶν Ἀράβων; Αἱ πτωχαὶ καλλιεργοῦσι τὰς γαίας, ἐπιμελοῦνται τὰ τῆς οἰκίας, βοηθοῦσι τοὺς ἀνδρας εἰς τὴν οἰκοδομὴν οἰκιῶν, μεταφέρουσι πᾶν τὸ χρειώδες. Ἡ τάξις αὕτη τῶν γυναικῶν, ἐξ ἀνάγκης εὐρίσκεται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς κοινωνίας ἀπάσης. Αἱ ἀνώτεροι τούτων γυναῖκες ζῶσι κεκλεισμέναι εἰς τὰ

δωμάτιά των τὰ καλούμενα *Χαρέμ*, ἐν οἷς οὐδεμίαν ἄλλην κοινωνίαν ἔχουσι ἢ τὴν τῶν γυναικῶν καὶ τοῦ συζύγου.

Καταγίνονται δὲ εἰς τὸ νὰ κομῶνται καὶ καλλωπίζονται, εἰς τὸ καπνίζεῖν, πίνειν καφφέ, παίξειν πεσσοὺς ἢ τάβλιον καὶ, ὅταν καταλάβῃ αὐτὰς ἀνία, εἰς τὸ νὰ διατάσσωσι τὰς ὑπηρετρίας αὐτῶν νὰ ἄδωσι, καὶ χορεύωσι καὶ παίζωσιν ὄργανόν τι.

Εἰς τὰ μέγαρα τῶν μεγάλων κυριῶν ὑπάρχουσι παμπληθεῖς ὑπηρετρίαι, εἰς ἃς ἀνατίθεται μεμερισμένως πᾶσα ἐργασία. Ἡ μὲν ἐπιστατεῖ εἰς τὸν καλλωπισμὸν τῆς κυρίας, ἄλλη εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ καφφέ, ἄλλαι εἰς τὸ μαγειρεῖν, ἄλλαι εἰς τὸ λουτρὸν, ἄλλαι χορεύουσιν ἢ ἄδουσιν.

Ὁ εὐνοῦχος εἶναι προωρισμένος νὰ φροντίζῃ περὶ παντὸς ἄλλου πράγματος. Διότι αὐτὸς εὐρίσκεται εἰς ἐλευθέραν μετὰ τοῦ χαρεμίου συγκοινωνίαν.

Δυσκόλως ἀπαντᾷ τις γυναῖκα γινώσκουσαν νὰ ράπτῃ ἢ νὰ γράφῃ. Ἀπαξάπασαι ὅμως προσεύχονται. Σήμερον πολλὰ τῶν κυριῶν παίζουσι κλειδοκύμβαλον.

Οὕτως ἡ γυνὴ τῆς Αἰγύπτου ζῆ τὸν βίον τὸν οὕτω κληθέντα τῆς ἀπαθείας.

Αἱ γυναῖκες τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τέλους δὲν εἶναι ὠραῖαι, ἀλλ' ἔχουσι ὠραῖον ἀνάστημα καὶ σωματικὴν κατασκευὴν τελείαν. Ἡ συμπεριφορὰ των ἔχει τι τὸ κομψὸν καὶ χάριεν, ἢ δὲ φωνὴ των εἶναι μᾶλλον γλυκεῖα.

ΤΟ ΑΝΤΡΟΝ ΤΟΥ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ.

Ὅλιγα ὑπάρχουσιν ἔτι ἕγνη τῶν ἀρχαίων προφητικῶν ἀντρων ἐν οἷς αἱ Πυθίαι ἀπήγγελλον ἐν ὀνόματι τῶν θεοτήτων τοὺς χρησμούς αὐτῶν.

Ἄλλὰ καὶ τώρα ἀκόμη δύναται τις νὰ ἴδῃ παρὰ τὴν Λεβαθεῖαν μέγα σπήλαιον, ὅπερ ὑπῆρξεν ἄλλοτε ἐν τῶν περιφημοτέρων μαντείων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὑπὸ τὸ ὄνομα, Ἄντρον τοῦ Τροφώνιου.

Ὁ Πausanias ἀναφέρει πολλὰ περίεργα περὶ τοῦ μαντείου τούτου. Ἄλλ' ἄς μάθωμεν πρῶτον τίς ὑπῆρξεν ὁ Τροφώνιος.

Υἱός, κατὰ τινὰς τοῦ βασιλέως τοῦ Ὁρχομενοῦ, κατ' ἄλλους τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ Τροφώνιος καὶ ὁ ἀδελφός του Ἀγαμήδης ἐγένοντο ἐνδοξοὶ διὰ τὴν ἰδιάζουσαν ἰκανότητά των περὶ τὸ ἀνεγείρειν ναοὺς ὑπὲρ τῶν θεῶν καὶ ἀνάκτορα βασιλικὰ εἰς τοὺς περιφήμους τούτους ἀρχιτέκτονας ἀποδίδεται ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἐν Δελφοῖς Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ἄλλ' ὡς φαίνεται ἡ εὐφυΐα αὐτῶν ὑπερέβαινε κατὰ πολὺ τὴν τιμιότητά των.

Ἄναλαβόντες οἱ δύο ἀδελφοί, κατ' ἐντολὴν Ἱερίου τοῦ Βασιλέως τοῦ Ὁρχομενοῦ, τὴν κατασκευὴν κτιρίου, προωρισμένου νὰ ἐγκλείῃ τοὺς θησαυροὺς αὐτοῦ, ἀνήγειρον τοῦτο, ὡς διηγεῖται ὁ Pausanias, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἤμπορῇ τις ν' ἀφαιρῇ ἐξῴθεν ἓνα λίθον αὐτοῦ, διὰ τῆς ὁπῆς δ' ἦτις ἠνοίγετο μετὰ τὴν ἀφαιρῆσιν, εἰσῆρχοντο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐν αὐτῷ καὶ ἐλάμβανον μερικὰ ἐκ τῶν ἐντὸς καταθεθειμένων πραγμάτων.

Ὁ Ἱερίος, μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ πῶς ἤλαττοῦντο καθ' ἡμέραν οἱ θησαυροὶ του, ἐνῶ αἱ σφραγίδες τὰς ὁποίας ἔθεσεν ἐπὶ τῶν θυρῶν καὶ τὰ κλειθρὰ των ἔμενον ἀλύμαντα, ἐσκέφθη νὰ στήσῃ παγίδας, ἢ ἄλλο τι ὅμοιον, εἰς τὰ ἀγγεῖα ἐντὸς τῶν ὁποίων ὑπῆρχεν ὁ χρυσός

καὶ ὁ ἀργυρός, ὅπως δι' αὐτῶν συλλάβῃ τὸν εἰσπρόχου κλέπτην.

Εἰσελθὼν δ' Ἀγαμήδης, συνελήρθη ὑπὸ τῆς παγίδος, ὁ δὲ Τροφώνιος ἔκριεν ὅτι ἡ καλλιτέρα σκέψις εἰς τοιαύτην περίστασιν ἦτο ν' ἀποκόψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀδελφοῦ του, διὰ νὰ λυτρώσῃ τοῦτον ἀπὸ τὰς βασάνους τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ ὑποστῇ ἅμα ἀνέτελλεν ἡ ἡμέρα καὶ διὰ νὰ μὴ ἀνακαλυφθῇ καὶ αὐτός.

Ἄλλ' ὅμως, ὁ Τροφώνιος δὲν ὠφελήθη ἀπὸ τὴν δραστηριότητα τῆς ἡρωϊκῆς ταύτης ἀποφάσεώς του· ἡ γῆ διεσχίσθη ὑπὸ τοῦς πόδας αὐοῦ καὶ ὀλίγον ὕστερον τὸν κατέπιεν, ἐν Λεβαθείᾳ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἱεροῦ δάσους τὸ ὁποῖον ἔκτοτε φέρει τὸ ὄνομά του καὶ εἰς τὴν θέσιν ἐν ᾗ ἔκειτο ὁ τάφος τοῦ Ἀγαμήδους.

Τὰ προηγούμενα ταῦτα δὲν ἀποτελοῦσι βεβαίως καλὰ συστατικά διὰ μαντεῖον τὸ ὁποῖον κατέστη ἐν τῶν διασημοτέρων τῆς Ἑλλάδος. Φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ θεός Ἀπόλλων, χάριν εὐγνωμοσύνης, διότι ὁ ἄξιος ἐκεῖνος ἀρχιτέκτων ἔκτισε τὸν ἐν Δελφοῖς ναὸν του, τῷ ἀπένευσε τὸ δῶρον τοῦ νὰ προμαντεύῃ τὸ μέλλον πρὸ τοῦ χάσματος τὸ ὁποῖον τὸν κατεβρόχθισεν.

Ἴδου δὲ πῶς κατὰ τὴν διήγησιν τοῦ Pausanias ἀνεκάλυψαν οἱ Βοιωτοὶ τὸ μαντεῖον τοῦ Τροφώνιου, τοῦ ὁποῖου ἡ θέσις ἔμενεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἄγνωστος.

Πρὸ διετίας δὲν ἔβρεχεν εἰς τὴν Βοιωτίαν. Οἱ Βοιωτοὶ δ' ἀπελπισθέντες, ἐπεμφαν ἐξ ἑκάστης τῶν πόλεων τῶν πρὸς τοὺς Δελφοὺς, διὰ νὰ δεηθῶσι τοῦ θεοῦ νὰ παύσῃ ἡ ξηρασία. Ἡ Πυθία τοὺς διέταξε νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν Τροφώνιον ἐν Λεβαθείᾳ, καὶ τοὺς ἐβεβαίωσεν ὅτι ἤθελον λάβει παρ' αὐτοῦ τὴν θεραπείαν τῶν δεινῶν των. Μετέβησαν λοιπὸν εἰς τὴν Λεβαθεῖαν, ἀλλὰ δὲν κατώρθωνον νὰ εὕρωσι τὸ ζητούμενον μαντεῖον. Ἐν τῷ μεταξὺ Σαὸν ὁ ἐξ Ἀκραϊφνίου, ὅστις ἦτο ὁ μεγαλ

λείτερος τὴν ἡλικίαν πρέσβυς, εἶδεν ἑσμὸν μελισσῶν καὶ διενεθῆθη νὰ τὸν παρακολουθήσῃ πανταχοῦ. Αἶφνης βλέπει τὰς μελίσσας καταρχομένας εἰς τι μυστηριώδες σπήλαιον εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθε καὶ αὐτὸς καὶ ἀνεκάλυψε τὸ μαντεῖον· ἔμαθε δὲ παρὰ τοῦ ἰδίου Τροφώνιου τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ κανονισθῇ πᾶν ὅ,τι ἀφώρα εἰς τὴν λατρείαν καὶ τὰς ἄλλας τοῦ μαντείου του τελετάς.

Ἄς ἴδωμεν τώρα ποῖαι ἦσαν αἱ δοκιμασίαι εἰς τὰς ὁποίας ὄφειλον νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ θέλοντες νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ εἰς τὸ προφητικὸν σπήλαιον εἰσοδος.

Πρῶτον ἔπρεπε νὰ διέλθωσιν ὠρισμένας ἡμέρας ἐντὸς κτιρίου, τὸ ὁποῖον ἦτο εἰδικῶς ἀφιερωμένον εἰς τὸ ἀγαθὸν Πνεῦμα καὶ τὴν Κιλήν Τύχην. Ἐκεῖ ἐκαθαίροντο λουόμενοι ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ Ἐρκύνης, καὶ ἔδει ν' ἀπέχῳσι πολλῶν πραγμάτων. Μολαταῦτα εἶχον εἰς τὴν διάθεσιν των τὸ κρέας τῶν θυμάτων, τὸ ὁποῖον ὅμως ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ κομίζωσιν οἱ ἴδιοι διὰ νὰ προσφέρωσι θυσίαν, πρῶτον εἰς τὸν Τροφώνιον καὶ τὰ τέκνα του, ἔπειτα εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν Ποσειδῶνα, τὸν Δία, τὴν Ἥραν καὶ τὴν Δήμητρα τὴν ἐπιλεγομένην Εὐρώπην, ἧτις ἐνομιζέτο ἡ τροφὸς τοῦ Τροφώνιου. Εἰς μάντις ἐξήταξε τὰ σπλάγγνα καὶ προέλεγεν ἐν ὁ Τροφώνιος θὰ ἐδέχετο μὲ εὐμένειαν καὶ ἐπιείκειαν τὸν ξένον του. Τὴν προηγούμενην τῆς καταβάσεως εἰς τὸ ἱερὸν σπήλαιον νύκτα, ἔθουον κριὸν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀγαμήδους, ἔπειτα ὠδήγουν τὸν νεόφυτον εἰς τὸν ποταμὸν Ἐρκύνην. Ἀφοῦ δ' ἔλουον καὶ ἐκαθαίρον αὐτὸν δύο νεανίαι, οἱ ἱερεῖς τὸν ὠδήγουν εἰς τὰς πηγὰς τῆς λήθης καὶ τῆς Μνημοσύνης, διὰ νὰ πῖν διαδοχικῶς ἐκ τοῦ ὕδατός των καὶ τοῦτο ἐγίνετο ὅπως λησμονήσῃ ἀφ' ἐνός πᾶν ὅ,τι ἀπησχόλει αὐτὸν ἕως τότε, ἐνθυμῆται δ' ἀφ' ἐτέρου καλῶς ὅ,τι ἔμελλε νὰ ἴδῃ καταβαίνων. Ἐπειτα τῷ ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ λατρεύσῃ ἐν ἀγγεῖα (ἔρ-

γον, ὡς λέγουσι, τοῦ Δαιδάλου), ὅπερ οἱ ἱερεῖς ἐδείκνυον εἰς μόνους ὅσοι ἔμελλον νὰ εἰσδύσωσιν ἐντὸς τοῦ σπηλαίου τοῦ Τροφώνιου. Μετὰ τοῦτο ὁ κεκαθαρμένος θνητὸς εἰσῆρχετο τέλος εἰς τὸ μαντεῖον, ἀμπεχόμενος λιγὸν χιτῶνα μὲ ταινίας ἄνωθεν καὶ ἔχων ὑποδήματα ἐπιχώρια εἰδικὰ.

Τὸ μαντεῖον ἔκειτο ἐπὶ τοῦ ὄρους τὸ ὁποῖον ἐδέσποζε τοῦ ἱεροῦ δάσους καὶ ἐκλείετο ὑπὸ λευκοῦ μαρμάρου, ἐπὶ τούτου δ' ὑπῆρχε κιγκλῆς σιδηρὰ διὰ τῆς ὁποίας ἠνοίγοντο αἱ θύραι. Εἰς τὰ ἔσω τοῦ περιβόλου ὑπῆρχεν ἀνοιγμα ὅμοιον πρὸς κλίβανον κατασκευασμένον μὲ πολλὴν τέχνην καὶ κανονικότητα, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπετρέπετο εἰς τοὺς ἐπισκέπτας νὰ διερπύσωσιν εἰς τὸ ἄντρον, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε κλίμαξ πρὸς κατάβασιν, ἔπρεπε τις νὰ ποιῆται χρῆσιν κλιμακίου τινὸς στενοῦ καὶ ἐλαφροῦ εἰς τοῦτο προωρισμένου. Κάτωθε τοῦ κλιμακίου, μεταξὺ τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ κτιρίου, εὕρισκε μίαν στενωτάτην ὀπήν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔθετε τοὺς πόδας του ἐξαπλούμενος εἰς τὸ ἔδαφος καὶ κρατῶν εἰς ἑκατέραν τῶν χειρῶν ἀνά ἐν πλακούντιον ζυμωμένον μὲ μέλι. Μόλις εἰσεχῶρι ἐντὸς τῆς ὁπῆς μέχρη τῶν γονάτων, τὸ σῶμα του παρασύρετο «μετὰ βίας καὶ ταχύτητος.»

Οὐχὶ πάντοτε καὶ ὁμοίως ἐμάνθανον ὅσοι ἔφθανον εἰς τὸ βάθος τοῦ κρυφίου ἀντροῦ τὸ μέλλον· καὶ ἀληθῶς, τότε μὲν ἔβλεπον ὅ,τι ἔμελλε νὰ συμβῇ, τότε δὲ ἤκουον βαρεῖας καὶ φοβερᾶς φωνῆς, ἧτις ἀπήγγελλε προφητείας ἀνεβαίνων ἔπειτα διὰ τῆς ὁποίας κατέβησαν ὁπῆς καὶ ἐξήρχοντο, προτάσσοντες τοὺς πόδας.

Τότε οἱ ἱερεῖς ἐλάμβανον καὶ πάλιν τὸν ἐπισκέπτην καὶ ἀφοῦ τὸν ἀνεβίβαζον ἐπὶ θρόνου καλουμένου τῆς Μνημοσύνης, ὅστις ἔκειτο ὀλίγον ἀπώτερον τοῦ μυστικοῦ ἀντροῦ, τὸν ἠρώτων περὶ ὅσων εἶδε καὶ ἤκουσε, καὶ μετὰ ταῦτα τὸν παρέδιδον εἰς χεῖρας τῶν φίλων

που, οίτινες τὸν ἀπῆγον, ἀντα εἰσέτι περίτρομον καὶ ἀγνώριστον εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τοὺς οἰκείους αὐτοῦ», εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀγαθοῦ Πνεύματος καὶ τῆς Καλῆς Τύχης.

Ὁ Παισανίας προστίθει ὅτι μολαταῦτα ἐπανακτάται τις ἀργότερα τὸ λογικὸν καὶ τὴν εὐθυμίαν.

Αἱ ρηθεῖσαι δοκιμασίαι εἶχον τοσοῦτω φοβερὰν φήμην, ὥστε συνείθισαν παροιμιακῶς νὰ λέγωσιν ἐν Ἑλλάδι διὰ τοὺς σοβαροὺς καὶ πολυμερίμους «ἐπανέρχεται ἀπὸ τὸ ἄντρον τοῦ Τροφωνίου».

Ἄλλ' ὡς φαίνεται, αἱ δοκιμασίαι αὗται ἦσαν μᾶλλον φοβεραὶ ἢ πράγματι ἐπικίνδυναι, διότι ὁ Παισανίας βεβαίως ὅτι ἐξ ὧν κατήλθον εἰς τὸ προφητικὸν σπήλαιον, οὐδεὶς ἀπέθανεν, ἐκτὸς ἐνὸς σωματοφύλακος τοῦ Δημοτρίου, ὅστις εἶχε τὴν ἀφροσύνην νὰ καταβῆ ἑκεί χωρὶς νὰ ἐκπληρώσῃ κανένα ἀπὸ τοὺς ἐν χρήσει τύπους, καὶ ὅστις εἶχε σκοπὸν ὄχι βέβαια νὰ συμβουλευθῆ τὸ μαντεῖον, ἀλλὰ ν' ἀφαιρέσῃ τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον, τὸν ὅποιον ἐπίστευεν ὅτι ἤθελεν εὑρεῖ ἐν αὐτῷ.

Ὁπωσδήποτε, τὸ μαντεῖον τοῦτο ἦτο περιβόητον εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ διηγοῦνται ὅτι, ἐν καιρῷ τῶν Μεσσηνιακῶν πολέμων, ὁ ἀνδραῖος Ἀριστομένης, ὅταν ἔλασε τὴν ἀσπίδα του ἐνῶ μὲ ὑπερβολικὸν ζῆλον κατεδίωκε τὸν στρατὸν τῶν Σπαρτιατῶν, κατήλθεν εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Τροφωνίου κατὰ διαταγὴν τῆς Πυθίας τῶν Δελφῶν καὶ τὴν ἀνεῦρεν, ἀκολούθως δὲ ἀφίερσε τὴν αὐτὴν ἀσπίδα λόγῳ εὐγνωμοσύνης εἰς τὸν ἐν Λεβαδείᾳ Ναόν, ὅπου ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἠδύνατο πᾶς τις νὰ τὴν βλέπῃ.

Ὡς φαίνεται δὲ τὸ μαντεῖον τοῦ Τροφωνίου ἐξηκολούθησε ποιεῖν τέρατα πολὺ μετὰ τὴν πᾶσιν τῶν ἄλλων τῆς Ἑλλάδος προφητικῶν στομάτων.

Εἰς τὸ πνεῦμα τῶν προόδων τοῦ ἀνθρωπι-

νου πνεύματος, γράφει ὁ Γάλλος Πουκεβίλ, τὸ ἱερὸν δάσος καὶ τὸ ἄντρον τοῦ Τροφωνίου προσκάλεταν πολλὰς θεωρίας κατὰ τὰ τέλη τοῦ δευτέρου μετὰ Χριστὸν αἰῶνος.

Ὁ Λουκιανός, ὅστις ἔζησε κατὰ τοὺς πιθανωτέρους ὑπολογισμοὺς ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν δύο Ἀντωνίνων καὶ τοῦ Κομμόδου, ἦτοι περὶ τὸ 120 ὡ; ἔγγιστα ἔτος; μέχρι τοῦ 200 Μ.Χ. διὰ τῆς θαυμασίας λεπτότητός του, ἔσκωπεν εἰς ἓνα τῶν διαλόγων του, λίαν ἐπιχαρίτως καὶ τὸν ἥρωα τοῦ μαντείου καὶ τὸ μαντεῖον αὐτό.

Ὁ Τροφώνιος ἐπαινεῖ, κατὰ τὸν Λουκιανόν, ὡς ἐξ ἧς τὸ μαντεῖον του εἰς μίαν του συνδιάλεξιν μετὰ τοῦ Μενίππου.

ΤΡΟΦ: Ὡ Μένιππε... ἐγὼ δὲ εἰμὶ ἥρως καὶ ἀληθῶς προλέγω τὸ μέλλον εἰς πάντα ὅστις κατέλθει πλησίον μου. Σὺ ὅμως δὲν ἀπεδήμησες; ὡς φαίνεται, καθόλου εἰς τὴν Λεβαδείαν, διότι ἄλλως, δὲν θὰ εἶχες ὡ; πρὸς τοῦτο τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν.

ΜΕΝΙΠ: Τί λέγεις; Λοιπὸν, ἐὰν μὴ μεταβῶ εἰς Λεβαδείαν καὶ ἐνδεδυμένο με δόνας, εἰς τὰς χεῖρας δὲ ἔχων πλακούντια, μὴ εἰτερόπυσω διὰ τοῦ στομίου εἰς τὸ σπήλαιον, δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ μάθω ὅτι εἶσαι νεκρός, ὅπως ἐμεθα καὶ ἡμεῖς, καὶ ὅτι διαφέρεις μόνον κατὰ τὴν ἀγυρτεῖαν; Ἀλλὰ σὲ ὀρκίζω εἰς τὴν μαντικὴν σου, νὰ μοι εἴπῃς τί εἶναι ἥρως; διότι τὸ ἄγνοῶ.

ΤΡΟΦ: Ὅν σύνθετον ἐξ ἀνθρώπου καὶ θεοῦ.

ΜΕΝΙΠ: Λοιπὸν, πλάσμα τὸ ὅποιον μήτε ἄνθρωπος, ὡς λέγεις, εἶναι, μήτε θεός, ἀλλὰ συνάμα καὶ τὰ δύο. Τώρα, εἰπέ μοι, ποῦ ὑπῆγεν ἐκεῖνο τὸ ἡμισὺ σου τὸ θεῖον;

ΤΡΟΦ: Ἐκρέει, ὦ Μένιππε, χρησμούς ἐν Βοιωτίᾳ.

ΜΕΝΙΠ: Δὲν ἐννοῶ, ὦ Τροφώνιε, τί λέγεις; βλέπω ὅμως μετὰ θεϊκότητος ὅτι εὗρσκεισαι ὀλόκληρος μετὰ τῶν νεκρῶν. (Λουκιανός, Νεκρικοὶ Διάλογοι 3.)

Ἡ φρόνησις τοῦ Λουκιανοῦ προηγήθη τῆς φρονήσεως τοῦ κοινοῦ, τὸ ὅποιον κατεδίκασε πρὸ πολλοῦ τὰς γελοίας ταύτας δεισιδαιμονίας. Καὶ ὅμως εἰς πολλὰ μέρη, διανοητικῶς πολὺ ἀνεπτυγμένα, βλέπομεν εἰσέτι λείψανα τοιούτων δεισιδαιμονιῶν, καθ' ἃ δίδεται μωρὰ πίστις εἰς τὰς ψευδοπρορρήσεις τοῦ μέλλοντος.

Ἐπὶ τοῦ τιτανώδους ὄρους, ἐπ' οὗ κείται τὸ σπήλαιον τοῦ Τροφωνίου, ὑπάρχουσι καὶ πολλὰ ἄλλα, ὡς ἐκ τούτου ἀποβαίνει δύσκολος εἰς τοὺς περιηγητὰς ἡ ἀνεύρεσις τοῦ ἀληθοῦς. Ἀλλ' ὅμως ὅλοι συμφώνως φρονοῦσιν ὅτι εἶναι τὸ φέρον ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ γεγλυμμένου τὰς λέξεις *Χιβολέτ ἢ Ζεὺς Βουλαῖος*, αἵτινες εἶναι λείψανα μεγαλειτέρας ἐπιγραφῆς ἢ δὲ δυσαναγνώστου κατὰ τὰ λοιπὰ.

Μέγας σταυρὸς κείται ἀνωθεν τῆς μυστηριώδους ἐπιγραφῆς. Τὸ προφητικὸν ἄντρον μετεσχηματίσθη εἰς παρεκκλήσιον, τὸ ὅποιον δέχεται ἐπισκέψεις χριστιανῶν ἀνερχομένων εἰς αὐτὸ διὰ καλῶς προσδεδωμένου εἰς σχοινίον.

Τὸ σπήλαιον ἔχει πολλὰς θέσεις δι' ἀγάλματα καὶ βωμοὺς, ἀλλὰ δὲν ἀνευρίσκειται πλέον οὔτε ἡ εἰσοδος διὰ τῆς ὁποίας κατέβαινον οἱ κεκαθαμένοι, οὔτε ἡ θύρα διὰ τῆς ὁποίας οἱ ἱερεῖς εἰσῆγον τὰ ὄργανα τῆς μαντικῆς των.

Ἡ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΗΣΕΩΣ ΑΓΑΛΛΙΑΣΙΣ

Διήγημα

(Συνέχεια ἴδε προηγ. σελ.)

— Δι' εὐσπλαγγίαν, κ. Βερνάρδε, μὴ μᾶς ἐγκαταλείψῃτε!... ἐνθυμήθητε ὅτι ὅταν ἤμην μικρὰ με ἐκαθίζατε ἐπὶ τῶν γονάτων σας, με ἐπληρεῖτε θωπεῖων καὶ μοι ἐλέγετε ἐναγκαλιζόμενός με. «Ἐσομαί σοι δεῦτερος πατήρ».

— Ναί, τὸ ἐνθυμοῦμαι διότι ὄχι;

— Ἴδου περίστασις, καθ' ἣν σὰς παρακαλῶ, ὅπως θυγάτηρ παρακαλεῖ τὸν πατέρα της... Καὶ δὲν σὰς παρακαλῶ διὰ τῆς ἑαυτὸν μου...

Ὅχι!... ἡμεῖς δὲν ἐφέρθημεν ἴσως καλὰ πρὸς ὑμᾶς... ὅστις πάντοτε ὑπῆρξετε τότε καλὸς καὶ γενναῖος... εἶναι διὰ τὰ τέκνα μας... διὰ τὰ πτωχὰ τέκνα μας, τὰ ὅποια εἰσὶν ἀθῶκ...

Ὁ Προνέτης ἔβηξεν, ὅπως ἀποκρύψῃ τὴν συγκίνησίν του.

— Καὶ ἂν δὲν σφάλω ἔχετε τέσσαρα τέκνα;

— Μάλιστα, κύριε, τέσσαρα, ὡς τὸ τελευταῖον εἰς τὸ λίκνον.

— Ἐ!... Εἰς πέντε ἔτη τέσσαρα τέκνα!... Εὖγε! δὲν ἐχάσατε διόλου καιρὸν... Ἀφοῦ τὸ προσεῖδον ὅτι θὰ τεκνοποιήσητε φάλαγγας!

— Ἐν ὀνόματι τῶν ἀθῶων αὐτῶν πλασματῶν σὰς ὀμιλῶ. Εἰθε καλὸς καὶ γενναῖος, μὴ μᾶς ἀφήσητε ἐν μέσῃ τῆ ὁδοῦ ριπτομένου. Σώσατέ μοι τὰ τέκνα δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν ψυχὴν τῶν ὑπὸ τὴν γῆν ἀναπαυομένων οἰκειῶν σας!... Ἄν τοιαύτην πράξητε ἀγαθοεργίαν, ὁ Θεὸς θέλει σὰς ἀνταμείψῃ ἐν τῇ παρουσίᾳ καὶ τῇ μελλούσῃ ζωῇ. Ἐγὼ ἡμέραν καὶ νύκτα θὰ δέομαι δι' ὑμᾶς... καὶ ἡ μήτηρ μου τὸ αὐτὸ θὰ πράττῃ... καὶ τὰ τέκνα μου ἐπίσης... Ἐὰν δὲ ἐπρόκειτο νὰ ριφθῶμεν πάντες χάριν ὑμῶν εἰς τὸ πῦρ, θὰ τὸ ἐπράττομεν ἀναμνηρίστως... καὶ τὰ τέκνα μου ἔτι θὰ τὸ ἐπράττον... Ὅτι ἀνδρωθῶσι δὲ ταῦτα μετὰ τῆς ἀπείρου εὐγνωμοσύνης των, ἦν αἰωνίως θὰ τρέφωσι...

Καὶ γονυπετήσασα πρὸ τοῦ Προνέτη, ἐξηκολούθησε, κλαίουσα πικρῶς.

— Γονυπετῶ ἐνώπιόν σας ὡς θὰ ἐπράττον πρὸ τοῦ Ὑψίστου... Ἐλεήσατέ μας!

Ἀτυχῆς Μαρία! Καὶ ὅμως ζῶντος τοῦ πατρὸς της ἐφαίνετο προωρισμένη διὰ μέλλον εὐτυχές!

Ἡ Μαγδαληνῆ, ἱσαμένη καὶ αὐτὴ παραπλεύρως τοῦ Προνέτη, ἐκλαίεν ἐπίσης. Οὗτος δὲ δὲν ἠδυνήθη οὐδὲ διὰ τοῦ βηχὸς νὰ κρύψῃ πλέον τὴν συγκίνησίν του.

— Ἐγέρθητι, ἔλεγεν ἐν τούτοις, ἐγέρθητι. Τὸ διάβολον! σοὶ λέγω, Μαρία, νὰ ἐγερθῆς.

Καὶ λαβὼν αὐτὴν ἀπὸ τῶν βραχιόνων, τὴν ἀνήγειρεν.

— "Α! συνεκινήθητε! ἐφώνησεν ἡ Μαρία, βλέπουσα δύο δάκρυα λείβοντα τὰς πᾶραις τοῦ ἀναδόχου της.

— Ναί, εἶπεν οὗτος μετὰ πεισματος ἀξίου γέλωτος, βέβαια συνεκινήθη. Δὲν ἔχω ἐπὶ τέλους τεμάχιον λίθου ἀντὶ καρδίας. *Ἐρχόμενος ἐδῶ τὸ προεῖδον ὅτι θὰ ἔχω κλαυθμούς. . . Δοιπὸν, μάθετε ὅτι ἂν ἦλθον. . . δὲν ἦλθον χάριν διασκεδάσεως. . . οὔτε μόνον εἰς τὸ συμφέρον μου ἀφορῶν. . . ἀλλὰ οὔτε καὶ διὰ τὴν σᾶς συμβουλεύσω κάμων ὑμῶν τὸν διδάσκαλον. . . ἦλθα διὰ τὴν σᾶς βοηθήσω κάπως.

Αἱ δύο γυναῖκες ἤρπασαν ἐκάστη μίαν τῶν χειρῶν τοῦ Προνέτη καὶ ἐκάλυψαν αὐτὰς δι' ἀσπασμῶν.

— "Α! ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογήσῃ! ἐφώνησεν ἡ Μαρία.

— Ἦμην βεβαία περὶ τούτου, ἀνέκραξεν ἡ Μαγδαληνὴ μετ' ἀγαλλιάσεως, ἤμην βεβαία ὅτι θὰ μᾶς ἔσωζεν ὁ ἀγαθὸς ἡμῶν κύριος. . .

Ὁ Προνέτης ἀπήλλαξε τὰς χεῖράς του τῶν θωπειῶν, καὶ ἀποσυρθεὶς ὀλίγον,

— Σιγὰ, σιγὰ. . . νὰ σᾶς σώσω κατ' εὐθείαν. . . διάβολε! ἀς ἐξηγηθῶμεν. . . νὰ ἐμποδίσω τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατασχέσεως δὲν θὰ δυνηθῶ. . .

— Πῶ! ἀνέκραξεν ἡ Μαγδαληνὴ.

— Θεέ μου! ὠλόλυξεν ἡ Μαρία.

— "Ὅχι, δὲν δύναμαι. Πρῶτον πάντων δὲν ἔχω χρήματα νὰ δώσω. *Ἐπειτα ἔχω ὑποσχέσεις. . . ὑποχρέωσιν. . . καὶ δὲν μὲ συμφέρει νὰ ἀκυρώσω σπουδαῖον συμφωνητικὸν. . . Ἐπὶ τέλους, δὲν δύναμαι.

— Ἀλλὰ τότε λοιπὸν κατεστράφημεν ἐξ ὀλοκλήρου, εἶπεν ἡ Μαρία. . .

— Διὰ τῆς κατασχέσεως μᾶς ἀπογοηνοῦσιν ὀλοτελῶς, προσέθηκε ἡ Μαγδαληνὴ. *Ἄνευ ζώων, ἀνευ ἐργαλείων γεωργικῶν, πῶς θὰ ἐργαζοῦμεν ἐν τῷ κτήματι;

— Βέβαια δὲν θὰ δυνηθῆτε ἐφεξῆς νὰ ἐκμισθόνετε αὐτό.

— Θεέ μου! ἐφώνησεν ἡ Μαρία. Μᾶς ἀποβάλλετε; . . .

— Ἐγὼ, ὄχι! . . . ἀλλὰ θὰ σᾶς ἀποβάλῃ ἴσως ἐκεῖνος εἰς ὃν ἐξεμίθωσα σήμερον τὸ κτήμα.

— Τί; ἠρώτησεν ἐκπληκτος ἡ Μαγδαληνὴ, ἐξεμισθώσατε εἰς ἄλλον τὸ κτήμα;

— Μόλις πρὸ μικροῦ ὑπέγραψα τὸ συμβόλαιον.

— Δυστυχεῖς ἡμεῖς! ἀνέκραξεν ἡ Μαρία, πεσοῦσα ἐν ἀπελπισίᾳ ἐπὶ τῆς ἔδρας. Δὲν ἐλπίζω πλέον τίποτε!

— Τί λοιπὸν ἐλέγατε πρὶν ὅτι ἦλθατε ὅπως μᾶς βοηθήσατε; ἠρώτησεν ἡ Μαγδαληνὴ σχεδὸν μετ' ὀργῆς.

Ὁ Προνέτης θείε εἰς χεῖρας τῆς Μαρίας τραπεζικά τινα γραμμάτια,

— Προβλέπω ὅτι ἀμέσως δὲν θὰ ἐπιτύχητε ἐργασίαν, ὅπως δὲ μὴ μείνητε ἀνευ μέσων συντηρήσεως, σᾶς δίδω αὐτὸ τὸ ποσὸν διὰ τὰς ἀνάγκας σας ἐπὶ τινα χρόνον.

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς; τὸ πληρώσῃ, εἶπεν ἡ Μαρία καταβεβλημένη καὶ μηχανικῶς λαμβάνουσα τὰ προσφερόμενα. Τυλᾶχιστον τὰ τέκνα μου δὲν θὰ πεινάσωσιν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας.

— Ἀλλὰ, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ, ἥτις εἰσῆλθε δὲν ἐπόθει νὰ παραιτηθῆ πάσης ἐλπίδος, ἀν παρεκαλούσαμεν τὸν νέον ἐκμισθωτὴν τοῦ κτήματος;

Ὁ Προνέτης ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν δι' ὕψους δεικνύοντος ἀποθάρρυνσιν.

— Θὰ ἐκοπιᾶζετε ματαίως, εἶπεν ἔπειτα. Πέπεισμαι ὅτι οὐδὲν θὰ ἐπιτύχητε παρ' αὐτοῦ.

— Ποῖος εἶναι λοιπὸν αὐτός;

— Ὁ Μάζος.

Ἡ Μαρία ἀνεσκίρτησεν.

— Ὁ Μάζος! ἀνέκραξεν. "Ὁ! ὄχι! παρ' αὐτοῦ δὲν θὰ κατερθώσωμεν τίποτε, εἶμαι βεβαία καὶ οὐδὲ κἂν θέλω νὰ πειραθῶ. "Α! εἶναι λοιπὸν ὁ Μάζος! . . .

*Ἐλαβε τὴν χεῖρα τῆς μητρὸς της καὶ ἔθλιψεν αὐτὴν ἰσχυρῶς.

— Δὲν ἠθελήσατε νὰ πιστεύσητε τὰ προκινθήματά μου; Ὁ Μάζος μᾶς ἐξεδικήθη!

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσθη θόρυβος βημάτων καὶ εἰσῆλθεν ὁ Γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου, συνοδευόμενος ὑπὸ γραφέως, κλητῆρος καὶ ἐκτιμητοῦ. *Ὁπισθεν αὐτῶν ἐφαίνετο ὁ Γρήνδας.

ΚΒ'.

— Καλημέρα, εἶπεν ὁ Γραμματεὺς εἰσερχόμενος.

— Θεέ μου! . . . ἐφώνησεν ἡ Μαρία καλύπτουσα διὰ τοῦ περιζώματος τὸ πρόσωπον.

— Δυστυχῆς ἐγὼ! . . . εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ, ἥτις ἐγένετο ἐρυθρὰ συγχρόνως καὶ λευκὴ.

Καὶ ὁ κ. Προνέτης συνεταράχθη καὶ ἐπόθει νὰ ἦτο χίλια μίλια μακρὰν τῆς σκηνῆς ἐκείνης, ἔστω καὶ μετ' ἐπιβουλῆς τῶν συμπερόντων του.

— Μαγδαληνὴ, Μαρία, εἶπεν ὁ Γραμματεὺς διὰ τόνου λυπηροῦ, γινώσχετε ἤδη διατί ἦλθον. λάβετε θάρρος καὶ ὑπομονήν. . . Δυοῦμαι ἐκ βάθους ψυχῆς ταιαύτην ὀλιθεράν διεξάγων ὑπάθεσιν. . . ἀλλὰ τί νὰ πράξω; *Ἐκαστος πρέπει νὰ ἐκπληροῖ τὸ ἑαυτοῦ καθήκον.

Ἡ Μαρία ἔκλαιε θρηνηδῶς.

— Παναγία, βοήθησόν μας! ἔλεγε.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθον τὰ τέκνα της, ἄπερ, ἰδόντα αὐτὴν κλαίουσαν, περιεστοίχισαν αὐτὴν καὶ συνέκλαιον μετ' αὐτῆς.

— Μητέρα! μητέρα! τί ἔχεις; ἠρώτουν τὰ ἀτυχῆ.

Καὶ ἡ Μαγδαληνὴ, κλαίουσα καὶ αὐτὴ, ἐφώνει:

— Εἰς αὐτὸ λοιπὸν τὸ σημεῖον ἐφθόσασαμεν; . . . Ἡμεῖς; "Α! ὄχι! μοὶ φαίνεται ἀδύνατον. Τέτε λοιπὸν ἦλθεν ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος! . . .

— Θάρρος, ἔλεγεν ὁ Προνέτης, θάρρος, ἀτυχεῖς γυναῖκες. Τὸ πεπρωμένον αὐτὰ σᾶς διεφύ-

λαττεν. . . . εἶναι λυπηρὸν, βέβαια. . . ἀλλ' ἐπὶ τέλους. . . .

Καὶ καθ' ἑαυτὸν προσέθετε,

— Διάβολε! ἂν δὲν εἶχον ὑποσχεθῆ!

Ἡ Μαγδαληνὴ κατευνάσασα τὴν πρῶτην αὐτῆς λύπην καὶ συγκίνησιν, ἀπέμαξε τὰ δάκρυά της καὶ πλησιάσασα πρὸς τὸν Γραμματέα,

— Ὑμεῖς ὑπῆρξατε λίαν ἀγαθοὶ πρὸς ἡμᾶς. . . . Εἰς σᾶς λοιπὸν ἀνατίθεμεν τὰς ἐλπίδας μας. . . . Δὲν ὑπάρχει ἐλπίς ν' ἀναβληθῆ ἐπὶ τινα κἂν ἡμέραν ἢ κατάσχεσις;

Ὁ Γραμματεὺς ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Ἀγαθὴ γύναι, οὐδὲν ἐγὼ δύναμαι νὰ πράξω. . . . ὁ πιστωτὴς εἶναι παρών. Παρ' αὐτοῦ ἐξαρτᾶται τὸ πᾶν. "Α; εἶπε μίαν μόνην λέξιν καὶ ἐγὼ πάραυτα ἀναχωρῶ.

— Οὐμ! ἐσκήρθη ὁ Προνέτης, ἀπὸ τὸν ἐλεεινὸν αὐτὸν τοκογλύφον δὲν περιμένω τίποτε!

Αἱ δύο γυναῖκες ἐστράφησαν μετὰ τὰς χεῖρας ἠνωμένας πρὸς τὸν Γρήνδαν, ὅστις καθ' ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἔμενον ἀπαθὴς ὡς ἀρπακτικὸν ὄρνεον.

— Κύριε Γρήνδα! εἶπε παρακλητικῶς ἡ Μαγδαληνὴ. Σᾶς ζητοῦμεν εὐσπλαγχνίαν. . . .

Ἡ Μαρία ὄθησε πρὸς τὰ πρόσω τὰ τέκνα της, ἅτινα εἰσῆλθε ἐκκλαιον, καὶ

— Λάβετε εὐσπλαγχνίαν δι' αὐτὰ, προσέθηκεν.

*Ἀλλ' ὁ Γρήνδας ἀτάραχος,

— Τί μοὺ ζητᾶτε τὰ ὄντα; Αὐτὰ εἶναι ἐνοχλητικά καὶ μᾶς κάμνουν νὰ χάνωμεν μόνον καιρὸν. "Αν ἐδιδέ τις ἀκρόασιν εἰς ὄλους τοὺς θρήνους, τότε οὐδέποτε θὰ ἐγένοντο κατασχέσεις καὶ ἡμεῖς οἱ πιστωταὶ θὰ ἐμένομεν μετὰ τὰς χεῖρας κενάς. Κύριε Γραμματεῦ, ἐκπληρώσατε τὸ χρέος σας!

— Ὅποιος σκύλος! εἶπε χαμηλοφώνως ὁ Προνέτης. Ὁ τῶ ἔσπων τὴν κεφαλὴν εὐχαρίστως. . . .

Ὁ Γρήνδας ἤκουσεν, ἀλλ' ἐπροσποιήθη τὸν κωφόν· ὁ Γραμματεὺς ὅμως εἰς ὃν ἐνέπνευσαν θάρρος αἱ λέξεις ἐκείναι τοῦ κ. Βερνάρδου.

— Σὰς εἶχον συμβουλευσε, εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὰς γυναῖκας, νὰ ἐπικαλεσθῆτε φίλου τινὸς τὴν ἐγγύησιν· τὸ ἐπειράθητε;

— Ναί, εἶπεν ἡ Μαγδαληνή, ἀλλ' εἰς μάτην....

— Καὶ ὅμως, εἶπε πάλιν ὁ Γραμματεὺς, εὐσπλαγγνός τις καρδία, καρδία ἀγαπῶσα ὑμᾶς θὰ ὑπάρχει εἰς τὸ χωρίον....

Ὁ κ. Βερνάρδος ἐταράσσεται ὡς νὰ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ πυρός.

— Ἄ! εἶπεν ἐπειτα, ἀπλῆ ἐγγύησις ἔρκει;

— Βεβαίως;

Ὁ Προνέτης ἔστρεψε περίξ του τὸ βλέμμα. Εἶδε τὰ δακρύνοντα πρόσωπα τῶν γυναικῶν, τὰ ἀθῶα τέκνα τῆς Μαρίας, καὶ ἐγκατελείφθη εἰς τὴν γενναϊότητα τῆς καρδίας του.

— Ὡ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν, δὲν ἀντέχω πλέον. Ὁ Μάζος ἄς εἶπῃ ὅτι θέλῃ διότι δὲν ἀφίνω νὰ καταστραφῇ ἡ οἰκογένεια αὕτη.

Ἐξέφερον στεναγμὸν ὡς ἐλευθερωθεὶς ἐκ τινος βάρους ἐπικαθημένου ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ ριφθεὶς ἐν τῷ μέσῳ, εἶπεν ἀποφασιστικῶς.

— Ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος εὐρίσκεται... Μαρία, Μαγδαληνή, μὴ κλαίετε πλέον. Εἶμαι ἐγὼ παρὼν καὶ ἐγγυοῦμαι διὰ σᾶς καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ σᾶς πιέσῃ πλέον.

Αἱ γυναῖκες ἐξέφερον κραυγὴν εὐγνωμοσύνης καὶ χαρᾶς ἀπάτου.

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἀποδώσῃ ὅ,τι πράξητε δι' ἡμᾶς! εἶπεν ἡ Μαγδαληνή.

— Ἐλθετέ, ἐναγκαλισθήτε τὸ γόνυ τοῦ ἀγαθοῦ σας κυρίου, εἶπεν ἡ Μαρία πρὸς τὰ τέκνα τῆς. Ἄ! ἀνάδοχε, τὰ ἀθῶα αὐτῶν χεῖλη θὰ σᾶς εὐλογῆτωσιν.

Ὁ Προνέτης ἔθλιψε τὰς χεῖρας τῶν γυναικῶν, ἤσπασθη τὰ ποσὶά, ἐμειδίασεν, ἀνέπνευσεν ἰσχυρῶς, ἀπέμαζεν ἐν δάκρυ ἀπὸ τῶν

βλεφάρων του καὶ ἀπωθῶν ἠδέως τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία, ἅπερ ἐνηγκαλίζοντο τοὺς πόδας του, εἶπε διὰ φωνῆς ὀργίλου δῆθεν, ἀλλ' ἦν οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τοιαύτην,

— Ἐ! ἀρετέ με ἤτυχον!... Μέγα πράγμα τῆ ἀληθείας! Δὲν ἠδυνάμην πλέον ν' ἀνθέξω... ἐπραξα μάλιστα ἀνοησίαν μὴ σπύσσας πρότερον... Μήπως δὲν τὸ προείπον ὅτι ἡμέραν τινα ἐγὼ θὰ σᾶς σώσω;

— Εὐγαί κ. Προνέτη, εἶπε τότε ὁ Γραμματεὺς. Οὕτω τὰ πάντα συμβιβάζονται. Τὴν σχετικὴν ἔκθεσιν ποιῶμεν ἀκολούθως, ἐν τούτοις ἐγὼ καὶ οἱ περὶ ἐμὲ ἀπερχόμεθα.

Ὁ Γρήνδας παρῆλθεν ἐν τῷ μέσῳ.

— Μίαν στιγμὴν!... Πρέπει καὶ ἐγὼ νὰ δεχθῶ τὴν ἐγγύησιν ταύτην.

— Καὶ ἔχετε ἀντιρρήσεις; εἶπεν ἐκπληροσόμενος ὁ Γραμματεὺς.

— Πῶς; εἶπεν ὁ κ. Προνέτης ἐρυθρίασας ἐξ ὀργῆς. Δὲν δέχεσθε τὴν ἐγγύησίν μου; Δὲν με θεωρεῖτε φερέγγυον; Τοιαύτην προσβολὴν μοι ἐτοιμάζετε; Διάβολε!...

— Ἦσυχάσατε, κύριε Προνέτη. Ἄν ἐξηρτάτο παρ' ἐμοῦ, εὐχαρίστως θὰ ἐδεχόμεν αὐτήν.

— Ἄν ἐξηρτάτο; εἶπεν ὁ κ. Προνέτης. Ὁραία! Ἄλλ' ἀπὸ τίνος λοιπὸν ἐξαρτάται;

— Ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ὅστις ἠγόρασε παρ' ἐμοῦ πάσας τὰς πρὸς με ὀφειλάς τοῦ Φραγκίσκου.

— Ἐπωλήσατε λοιπὸν τὰ χρέη αὐτά;

— Μάλιστα.

— Καὶ τίς ἐστὶν ὁ ἀγοραστής;

Ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπαρουσιάσθη ὁ Μάζος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Σαβαστιανοῦ.

Ὁ Γρήνδας δείξας αὐτόν,

— Ἴδου αὐτὸς ὁ ἴδιος.

— Ὁ Μάζος! ἐρώνησαν πάντες ἐν χορῷ.

ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΜΑΥΡΟΙΣ.

Οἱ μαυροὶ πάντες πάτης χώρας φαίνονται ὡσεὶ γεννηθέντες διὰ τὴν ποίησιν, ἢ τοῦλάχιστον τὴν στιχουργίαν. Καθὰ περ ἐν τοῖς χρόνοις τῆς παναρχαίας Ἑλλάδος οἱ ποιμένεις τῆς Ἀρκαδίας, ἢ οἱ σύγχρονοι ἡμῶν ποιμένες τῶν πλησιοχώρων τῆς Ρώμης ἢ τῆς Σερβίας, οὕτω ἐν ταῖς χώραις τῶν μαύρων δὲν ὑπάρχει ἴσως ἄνθρωπος, ἢ γυνή, μὴ δυνάμενος ἢ μὴ δυναμένη νὰ τονίσῃ ἐκ τοῦ προχείρου ἐν ἄσμα, δι' οὗ νὰ ἐκφράσῃ τὰς ιδέας, τοὺς πόθους, τὰ αἰσθήματα τὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τοῦ ἄσματος ἀναφύομενα ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἄδοντος.

Τῷ Μούγκω Πάρκ ἐψάλη ὑπὸ γυναικῶν τὸ γνωστὸν τοῖς ἀναγνώσταις τῆς «Ἀνατολῆς» ἄσμα. Ἄλλοις περιηγηταῖς ἐψάλησαν ἄλλα ἄσματα, ἐξ ὧν παραθέτομεν τὸ ψαλλὲν τῷ Λάιγκ.

Ὁ ρηθεὶς ἔμπορος ἀφίκετο περὶ λυχνῶν ἀφὰς εἰς Καμάτο, πρωτεύουσαν τοῦ Κοιράγκου, ἐνθα οὐδεὶς εὐρωπαῖος πρὸ αὐτοῦ εἶχε μεταβῆ. Αἰφνης συνέρρευσαν πανταχόθεν, διαδοθείσης τῆς εἰδήσεως τῆς ἀφίξεώς του, πολυάριθμοι γυναῖκες, μαθοῦσαι ὅτι ἐκόμιζε μεθ' ἑαυτοῦ παντὸς εἶδους ἐμπορεύματα. Αἱ γυναῖκες αὗται κατ' ἀρχὰς ὠμίλουν μεταξὺ τῶν καὶ ἐγέλων. Αἰφνης εἰσέγησαν πᾶσαι καὶ ἤρξαντο ἐν χορῷ ψάλλουσαι τὸ ἐξῆς πρόχειρον καὶ ἐπὶ ποδὸς συντεθὲν παρ' αὐτῶν ἄσμα.

Ἐν Καμάτῳ τοῦ Κοιράγκου ἀφίκετο εἰς λευκός. Ἡ οἰκία ἐν ἣ ταύτην τὴν στιγμὴν κατοικεῖ εἶναι πλήρης ὀραίων ἀντικειμένων στιλβόντων, πολυτίμων. Ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ τόσοι καθρέπται, τόσοι δακτύλιοι, τόσα περιδέρ-

Ὁ Μάζος προὐχώρησε βήμασι μεμετρημένοις καὶ μετὰ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους, μετὰ τὸ πρότωπον ὠχρὸν καὶ τὴν φυσιογνωμίαν τεταραχμένην. Ἦρκει νὰ τὸν ἴδῃ τις μόνον, ὅπως ἐννοήσῃ ὅτι εἰσῆρχετο εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην ὡς ἐχθρὸς θανάσιμος, ἀκαμπτος. Ἀπέθου τὸν προσωπεῖον τῆς προσποιητῆς γλυκύτητος καὶ προσέλαβεν τὴν ἀληθῆ φυσιογνωμίαν του, τοῦ μίσους δηλονότι καὶ τῆς ἐνδοκίσεως.

Σιγῇ τάρου ἐπεκράτησεν ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει του. Πάντες τὸν ἠτένισαν μετὰ ἀνήτυχον βλέμματα. Ἡ Μαγδαληνή, νοήσασα ὅτι οἱ φόβοι τῆς Μαρίας ἦσαν δεδικοιολογημένοι, ἔτρεμεν. Ἐτρεμεν ἔτι καὶ ἡ Μαρία κατ' ἀρχὰς. Ἐγένετο ὠχροτέρα ἢ πρὶν, καὶ λαβῶτα τὰ τέκνα τῆς συνέθλιψεν αὐτὰ ὡς ἡ ὄρνις τοὺς νεοσσούς τῆς, ὅταν βλέπῃ τὸν γερανὸν ἰπτάμενον εἰς τοῦς ἀέρας.

Ἡ βαθεῖα ἐκείνη σιγῇ διεκόπη ὑπὸ τοῦ τοκογλύφου Γρήνδα.

— Φθάνετε ἐγκαίρως, Μάζε. Ὁ κ. Προνέτης δίδει ἐγγύησιν ὑπὲρ τοῦ Φραγκίσκου.

Ὁ Μάζος ἤγειρεν ἀπειλητικῶς τὴν κεφαλὴν.

— Ἄ! εἶναι ἀληθές; εἶπε χωρῶν πρὸς τὸν Προνέτην.

Ὁ κ. Βερνάρδος ὠπισθοχώρησεν ὡς πτοηθεὶς.

— Ὅχι διὰ τὸν Φραγκίσκον, εἶπεν, ὡσάναι θέλων νὰ δικαιολογηθῇ. Τὸ πράττω δι' αὐτὰς τὰς ἀτυχεῖς γυναῖκας...

— Οὕτω λοιπὸν τηρεῖτε τὸν λόγον σας;

— Ἄλλ' ἀκούσατε...

— Δὲν ἀκούω τίποτε... Δὲν δέχομαι ἐγγυήσεις. Δὲν ὑποκύπτω οὐδ' ἐνώπιον δικαιολογήσεων, οὐδ' ἐνώπιον παρακλήσεων. Πᾶσα λοιπὸν λέξις ἐστὶ περιττή. Κύριε Γραμματεῦ, τὸ καθῆκόν σας.

(ἀκολουθεῖ)

ραιοι, τόσα ὑδάσματα διὰ ἱμάτια γυναικῶν, ὥστε, ὄχι! τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα πολῦτιμα εἶδη δὲν εἶδεν εἰσέτι τὸ Κουράγκον.

Ἐὰν οἱ ἄνδρες τοῦ Κουράγκου ἦσαν ἄνδρες γενναῖοι, καὶ ἂν ἠγάπων νὰ βλέπωσι τὰς γυναῖκας των καλῶς ἐνδεδυμένας, καλῶς κεκοσμημένας καὶ ἀπαστραπτούσας, ναί! οἱ ἄνδρες τοῦ Κουράγκου ἤθελον δράμει εἰς τὸν οἶκον τοῦ λευκοῦ, καὶ ἤθελον ἀρπάσει τὰ ἐμπορεύματα του, εἴτε τῆ συγκαταθέσει του, εἴτε καὶ ἄκοντος αὐτοῦ.

Ὁ κῶμος οὗτος (πατινάδα) δὲν ἤρесе διόλου τῷ ἄγγλῳ περιηγητῇ καὶ ἐμπόρῳ. Ἦθελε δὲ βεβαίως ἀγγοεῖ τί νὰ πράξῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, εἰ δὲν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ μάγειρον, ὃν ἐκόμισεν ἐκ Σιέρρας Λεόνης, ὅστις εἶπεν αὐτῷ νὰ προσέξῃ εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ τονισθησομένην ἀπάντησιν.

Τῷ ὄντι, σκεφθεὶς ἐπ' ὀλίγον ὁ μαῦρος, ἐψαλλεν ἐμμέτρως τὰδε.

Ἐν Σιέρρα Λεόνῃ ὁ τῶν λευκῶν βασιλεὺς ἔχει οἰκίας μακράς, λίαν μακράς, μακράς ἐν μίλιον, πλήρεις ἀπειραρίθμων ὀρκίων ἀντικειμένων καὶ πολυτίμων. Ὅ,τι ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ λευκὸς ἐνταῦθα, παραβαλλόμενον μὲ ὅσα ἔχουσιν ἐκεῖ οἱ λευκοὶ, εἶναι μηδὲν, μηδὲν, μηδὲν!

Ἐὰν οἱ ἄνδρες τοῦ Κουράγκου ἔχωσι φρόνησιν καὶ φερθῶσι καλῶς πρὸς τὸν φίλον αὐτῶν λευκὸν, τὸν ἀφιχθέντα σήμερον εἰς Κουράγκον, θὰ πράξωσιν ὅ,τι συμφέρει μᾶλλον αὐτοῖς. Ὁ βασιλεὺς τῶν λευκῶν θὰ πέμψει πάντοτε ἐφ' ἐξῆς ἀνὰ πᾶσαν νέαν Σελήνην ἓνα νέον λευκὸν, ὅπως κομίζῃ τοῖς φίλοις του κατοίκους τοῦ Κουράγκου, πανία, τουρέκια, πυρίτιδα καὶ καπνόν. Ὁ θέλων νὰ συλλάβῃ τὸν ὄριν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, δὲν πρέπει βέβαια νὰ τύπη αὐτὸν εἰς τὴν οὐράν.

Καὶ ὅμως μ' ὄλην τὴν γενικὴν ταύτην πρὸς τὸ στιχουργεῖν τάσιν, ὑπάρχουσιν εἰς τὰς χώρας ταύτας ἄνθρωποι ἀποκλειστικὸν ἔχοντες ἔργον τὴν ποίησιν. Τοιοῦτοι ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς Μαύροις, ἰδίως εἰς τὰς αὐλὰς τῶν μοναρχῶν, εἰς τὰ ὀδοιποροῦντα καραβάνια, εἰς τὰ συναθροίσεις καὶ συναναστροφάς, εἰς τὰ μαχόμενα στρατεύματα, εἰς τὰς θρησκευτικὰς τελετάς κτλ. Παρὰ τοῖς Μαύροις ἡ τέχνη τοῦ γράφειν εἶναι σχεδὸν ἄγνωστος. Καὶ ὅμως διὰ τῶν ποιητῶν γινώσκουσιν οὗτοι τὰ ἀνθρώπινα συμβάντα, τὴν Θεογονίαν, κτλ. Αἱ ἀρχαιόταται θρησκευτικαὶ παραδόσεις των διασώζονται ὑπὸ τῆς ποιήσεως. Ὡς οἱ Δρυῖδαι καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ραψῳδοί, παρ' ὧν ὁ Ἡσίοδος ἠρύσθη τὴν Θεογονίαν του, οὕτω καὶ οἱ Μαῦροι ποιηταὶ ἄδουσι σήμερον πῶς ὁ Θεὸς ἐπλασε κατ' ἀρχὰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πῶς κατοπιν παρὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐγεννήθησαν βαθμηδὸν πάντες οἱ λοιποὶ ὑποδεέστεροι θεοὶ, οἷς ἀνετέθη ἡ περὶ τῶν ἀνθρώπων φροντίς.

Ψάλλουσιν οὗτοι πῶς εἰς ἡλῖος ἀποθνήσκει καθ' ἑκάστην ἐσπέραν καὶ εἰς νέος γεννᾶται ἀνὰ πᾶσαν πρωίαν, πῶς ἀνὰ πάντα μῆνα ἀποθνήσκει μία σελήνη καὶ ἑτέρα γεννᾶται πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς μακαρίτιδος. Οἱ ποιηταὶ οὗτοι τονίζουσι λόγους καὶ ἄλλας θρηνωδίας κατὰ τὰς ἐκλείψεις τοῦ τε ἡλίου καὶ τῆς σελήνης.

Διὰ τῶν ποιημάτων των μανθάνομεν πῶς ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκων ταξειδεύει ἐπὶ πλοιαρίου τὴν λίμνην Βοσμὰ γκ, ἐν ἣ ὁ ἐνάρετος Μαῦρος μεταμορφοῦται

εἰς λευκὸν καὶ ζῆ μετὰ τῶν πνευμάτων τῶν ἀποθανόντων ἠρώων εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα εὐτυχῆς. Μανθάνομεν ἐξ αὐτῶν πρὸς δε ὅτι πᾶσα ἡ γῆ εἶναι ἀπέραντος πεδιάς, πᾶσα δὲ ἡ θάλασσα ἀπέραντος ἄλμυρὸς ποταμός· ὅτι ἐπὶ γωνίας τῆς γῆς, παγωμένης καὶ αὐχμηρᾶς, ἐν ἣ οὐδέποτε φθάνει τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, γεννῶνται οἱ λευκοί. Οὗτοι δὲν ἔχουσι γαίας ἵνα καλλιεργήσωσιν, οὔτε ἄχυρα ἵνα στεγάσωσι τὰς οἰκίας των, οὔτε ζῶα ὅπως φάγωσι τὸ γάλα ἢ τὸ κρέας των, ἀλλὰ κέκτηνται εὐφυῖαν καὶ ὀξύνοϊαν μεγάλην. Διὰ τοῦτο κατασκευάζουσιν οἰκίας πτεροέσσας (τὰ πλοῖα) καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς ἐμπορεύματα, καὶ μεταβαίνουσι παρὰ τοῖς Μαύροις ὅπως ἴδωσι δένδρα, ποταμούς, πόλεις, πεδιάδας ὀρύζης καὶ σίτου καὶ ὅπως φάγωσι καὶ οὗτοι ἄρτον καὶ κρέας βοός!

Τὰ ποιήματα ταῦτα διηγοῦνται ὅτι οἱ Λευκοὶ εἰσὶ τρομεροὶ διὰ τοὺς κεραυνοὺς των καὶ τὰ ξίφη των, διὰ τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμην των, διὰ τὴν ἐν πολέμοις πονηρίαν των. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀντιπαραβληθῇ πρὸς αὐτούς. Εἶναι δὲ, καὶ τὸ ὁμολογοῦσι, φίλοι τῶν Μαύρων. Ἐλεύσεται δ' ἡμαρ καθ' ἧ οἱ Μαῦροι θέλουσι μάθει παρὰ τῶν Λευκῶν τὸν τρόπον τοῦ ἐξαφανίζειν τοὺς ἐχθροὺς των. Οἱ Λευκοὶ ἀφ' ἑτέρου, λίαν κερδαλέοφρονες ὄντες, θέλουσι ἀγοράζει Μαύρους, οὓς θέλουσι μεταφέρει πέραν τοῦ ἄλμυροῦ ποταμοῦ, εἰς τὴν γῆν τοῦ Γιόγκ-Σάνδα καὶ θέλουσι πωλεῖ αὐτούς εἰς γίγαντας ἀνθρωποφάγους, αἵτινες καταβροχιζοῦσι δι' ἐνὸς μόνου

βλωμοῦ ἓνα· κάτοικον τῶν χωρῶν ἐκεῖνων. (α)

Ἄλλὰ μετὰ πλείονος φιλαληθείας στιχουργοῦνται ἔαδονται τὰ παρελθόντα συμβάντα. Ὑπολογίζοντες τὰ ἔτη ἐκ τῆς περιόδου τῶν βροχῶν, προσδιορίζοντες τὰς χρονολογίας ἀπὸ τοῦ δεῖνα ἢ δεῖνα πολέμου, ἢ φαινομένου, ἢ συμβάντος ἐκτάκτου, σοὶ διηγοῦνται ἐμμέτρως καὶ μετὰ πάσης ἀκριβείας τὴν ἱστορίαν.

Λέων ὁ Ἀφρικανὸς κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα ἤκουε καθ' ἑκάστην ψαλλόμενα ἐν τοῖς ὁδοῖς καὶ ταῖς πλατείαις τοῦ Καΐρου δημοτικὰ ἄσματα, διηγούμενα πολλὰς λεπτομερείας τῶν μαχῶν, ἃς συνῆψαν οἱ Ἀραβες ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τὰ πρώτα ἔτη τῆς εισβολῆς των. Οὕτω γίνεται καὶ ἐν Νιγηρίτῃ σήμερον, ἐν Σενεγαμβίᾳ, ἐν Κόγκῳ, ἔνθα καθ' ἑκάστην ψάλλουσι τὴν πρώτην τῶν Πορτογάλλων καθόδον εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ τοὺς πολέμους καὶ τὰς εὐεργεσίας τῶν ἱεραποστόλων, μετὰ τοσαύτης χρονολογικῆς ἀκριβείας, ὥστε νομίζει τις ὅτι σοφοὶ ἱστορικοὶ συνέγραψαν τὰ ἄσματα ἐκεῖνα.

Θέμα λαμβάνει ἕκαστος αἰοδὸς τὰ συμβάντα τοῦ ἰδίου του χωρίου καὶ οὕτω διὰ τῶν διαφορῶν ραψῳδιῶν ἀποτελεῖται σύνολον ποιήματος, ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔργον ἐνὸς καὶ μόνου.

Ἐν ἀπάσῃ τῇ Νιγηρίτῃ δὲν ὑπάρχει οὔτε βασιλεὺς, οὔτε αὐτοκράτωρ, οὔτε πρίγκιψ, οὔτε ἀρχηγὸς μὴ ἔχων παρ' ἑαυτοῦ ἓνα ἢ πλείονας ποιητὰς, διατκε-

(α) Ὡς γνωστὸν, ὑπῆρχε πρὸ ἑτῶν ἡ ἀνω-
Ορωπεμπορία ἐν Ἀμερικῇ, καὶ διὰ τοῦτο τὸ
ἄσμα ἀποφαίνεται οὕτω. Μετὰ τὸν ἐξαετῆ πό-
λεμον τῆς Ἀμερικῆς ἡ δουλεία κτηρηθῆ, καὶ
ἡ ποίησις τῶν μαύρων δὲν ἔχει πλέον νὰ κλυ-
σῃ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

δάζοντας αὐτὸν διὰ τῶν ἀσμάτων των. Δὲν γίνεται συμβούλιον ἐν ᾧ νὰ μὴ ὑπάρχη καὶ εἰς ποιητῆς διηγούμενος ἐμμέτρως τὰ ἀρχαῖα συμβάντα. Δὲν γίνεται συνέλευσις ἐν ἧ ἄξιος ποιητῆς νὰ μὴ παρευρίσκηται, ὅπως ἐμμέτρως συμβουλεύη τίννας νὰ ἐκφέρῃ ἢ συνέλευσις ἀγαθὰς ιδέας.

ΗΘΙΚΙΑ

Πολίτιμα δῶρα. — Κύριός τις εἶπε πρὸς τὸν ἀμαξηλάτην του:

— Θὰ σοὶ κάμω ὠραῖον δῶρον κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους. Θὰ σοὶ χαρίσω ὅσα μοι ἐκλείψης κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας σου.

— Εὐχαριστῶ, κύριέ μου, ἀπήντησεν ὁ ἀμαξηλάτης. Εἶθε δὲ πάντες οἱ φίλοι καὶ γνώριμοί σας νὰ φανῶσι πρὸς ὑμᾶς ἐπίσης ἐλευθέριοι.

Ἄκαιρος ἐρώτησις — Περιηγητῆς τις ἐκ Λονδίνου ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Σκωτίαν. Καθ' ὁδὸν συνήντησεν ἀνυπόδητον γυναῖκα μεταβαίνουσαν εἰς Γλασκόβην.

— Κόρη μου, τῆ εἶπεν ὁ περιηγητής, ἐπιθύμουν νὰ μάθω ἂν πάντες οἱ συμπατριῶταί σου βαδίζουσιν ἀνυπόδητοι....

— Μάλιστα, ἀπήντησεν εὐφρῶς ἡ γυνή, ἄλλοι περιπατοῦν ἀνυπόδητοι καὶ ἄλλοι φροντίζουν περὶ τῶν ὑποθέσεών των, χωρὶς νὰ ἐρωτῶσι τί πράττει ἕκαστος.

Παῖς μωρτωρῶν τῆρ ἀλήθειαν. — Παιδίον τι προσεκλήθη ὡς μάρτυς ἐν δικαστηρίῳ, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τραύματος κατενεχθέντος κατὰ τῆς κεφαλῆς ἄλλου. Ὁ παῖς ἦτο ὀλίγον ἀνόητος καὶ δὲν ἀντελαμβάνει τῶν ἐρωτήσεων τοῦ δικαστοῦ, ἀλλ' ἀπάντα ἄλλ' ἀντ' ἄλλων. Ὁ δικηγόρος τοῦ κατηγοροῦ ἐγερεθεῖς

εἶπε πρὸς τὸν παῖδα.

— Παιδί μου, σὲ ἐρωτᾷ ὁ δικαστής ἂν ὁ κατηγορος ἐκτυπήθη παρὰ τοῦ κατηγορουμένου καὶ πῶς. Δὲν τὸ ἐννοεῖς; Ἰδοῦ. Λάβε τὴν ράβδον αὐτήν. Ἰσὺ ὑπόθεσις ὅτι εἶσαι ὁ κατηγορούμενος, ἐγὼ δὲ ἐκεῖνος ὃν ἐτραυματίσας. Δεῖξόν μας πῶς τὸν ἐκτύπησεν ὁ κατηγορούμενος τὸν ἄλλον.

Ὁ παῖς λαβὼν τὴν ράβδον κατέφερε μετ' ἐνθουσιασμοῦ ραβδισμόν εἰς τὴν φαλακρὰν τοῦ Νομοδιδάκτορος κεφαλῆν, ὅστις, παραζαλισθεὶς, ἤναγκάσθη νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς ἔδρας του. Οἱ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐκάγχαζον πάντες. Ὁ δὲ δικηγόρος ἀνανήψας μετ' ὀλίγον, ἐφώνησεν:

— Ἀπέδειξα τὸ θέμα μου!

Ὁ γέλως τότε ἐδιπλασιάσθη.

Συνοικέσιον ἀκατόρθωτον. — Ἐρωτόληπτος νέα ἔπεσεν εἰς ποταμὸν καὶ παρ' ὀλίγον ἐπνίγετο, ἂν σωθῆν τις αὐτοσχέδιος δὲν τὴν ἔσωζε. Συνελθούσα ἡ νέα καὶ ὑποθέσασα ὅτι ἔσωσεν αὐτὴν ὁ ἐραστής της, ἐδήλωσεν ὅτι ἐξ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν σώσαντα αὐτὴν ἐπόθει νὰ συζευχθῇ αὐτόν.

— Ἀδύνατον! τῆ εἶπεν ὁ πατήρ της.

— Διατί; εἶναι νυμφευμένος ἴσως;

— Ὁχι, ἀλλὰ δὲν εἶναι συνοικέσιον εὐκατόρθωτον.

— Ἄλλ' ἀφοῦ μὲ ἔσωσε! Τί τάχα; διότι εἶναι πτωχὸς; πρέπει νὰ μὴ δεῖξω πρὸς αὐτὸν τὴν εὐγνωμοσύνην μου;

— Δὲν λέγω τοῦτο, ἀλλ' ὁ γαμβρὸς δὲν εἶναι κατάλληλος διὰ σέ.

— Τίς εἶναι λοιπὸν ὁ σώσας με; Δὲν εἶναι ὁ γείτων μας Κάρολος....

— Ὁχι, κόρη μου, εἶναι εἰς κύων τῆς Νέας Γῆς.

Φιλοφροσύνη ἐπηκόων. — Ὅτε ὁ Ἰάκωβος Α' ἀνηγορεύθη βασιλεὺς τῆς Μεγάλης Βρετανίας, πρὸς τοὺς ἄλλοις ἐστάλη αὐτῷ ἐπιτροπὴ

ἐκ τινος ἀρχαίας πόλεως, ὅπως ἐκφράσῃ αὐτὰ συγχαρητήρια τῶν κατοίκων της καὶ τὴν εὐχὴν ἵνα ἡ Α. Μ. βασιλεύσῃ ἐφ' ὅσον ὁ Ἡλίου; ἢ Σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες ὑπάρχουσιν.

— Ἐὰν τοῦτο συμβῆ, ἀπήντησε γελῶν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν, ὁ υἱός μου ὁ ἀναγκασθῆ νὰ βασιλεύσῃ μετὰ τὰ φανάρια.

Φάρμακον κατὰ τῆς πολυλογίας. — Εἰπέ τις πρὸς πολυλόγον καθήμενον παρ' αὐτῷ ἐν γέυματι καὶ χειρονομούντα κατὰ πάταν λέξιν ἢν ἐξέφερε.

— Ἡ χεῖρ σου, κύριε, μ' ἐνοχλεῖ πολὺ.

— Ἐχετε δίκαιον, ἀπεκρίνατο ὁ φλύκρος. Ἐβμεθα τόσῳ στενοχωρημένοι εἰς τὴν τράπεζαν, ὥστε δὲν ἔχει τις ποῦ νὰ βάλῃ τὸ χεῖρ του.

— Βάλετέ το εἰς τὸ στόμα σας, τῷ ἀπήντησεν ἄλλος, καὶ θὰ ὑποχρεώσητε πάντας ἡμᾶς.

Δίκη περιεργος. — Πολὺς γίνεται λόγος ἐν Λονδίῳ περὶ πρωτοφανοῦς διαθήκης Γάλλου τινός, καλουμένου Βοννάρ.

Ὁ ρηθεὶς Γάλλος εἶχε περιουσίαν, ἣτις προσεκόμιζεν αὐτῷ ἐτήσιον εἰσόδημα ἐνὸς ἑκατομμυρίου καὶ 200,000 φράγκων. Ἀποθνήσκων διέταξε νὰ διατεθῇ ἡ περιουσία του αὐτῇ ὑπὲρ τῆς «Προστατευτικῆς ἐταιρίας τῶν ζώων».

Οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀποβιώσαντος ζητοῦσι νὰ ἀκυρώσωσι τὴν διαθήκην, λόγῳ ὅτι ὁ Βοννάρ ἐπίστευεν εἰς τὴν μετεμψύχωσιν, ἢ δὲ ρηθεῖσα ἐταιρία ἔπεισεν αὐτὸν ὅτι μετὰ θάνατον θὰ μεταμορφοῦτο εἰς ἵππον.

— Σεῖς, τῷ εἶπεν ὁ πρόεδρος τῆς ἐταιρίας, θὰ κινήσητε τότε τὴν κεφαλὴν σας τοιοῦτοτρόπως (καὶ τῷ ἐδείκνυε πῶς), ἡμεῖς δὲ θὰ σᾶς ἀναγνωρίσωμεν πάραυτα, καὶ θὰ σᾶς καταστήσωμεν τὸν εὐτυχέστερον ἵππον τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου.

Ἡ ἐταιρία ὅμως διαμαρτύρεται μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπιμένουσα ὅτι τοιαύτας ἀγροτείας οὐδέποτε ἔθετο εἰς ἐνέργειαν.

Τὸ κατάλυμα τοῦ ἐπισκόπου. — Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Στουλβάιτεμβουργ (πόλεως τῆς Οὐγγαρίας), μετέβη εἰς τινα πολίχνην τῆς περιφερείας του ὅπου μεταλάβῃ τὰ παιδιὰ.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ ἔργον του, ἐσκέφθη νὰ εὐρῃ μέρος τι ὅπως διανυκτερεύσῃ. Οὐδεὶς ὅμως τῶν πιστῶν, ἐν οἷς καὶ πλούσιοι κτηματίαι, εὐηρεστήθη νὰ φιλοξενήσῃ αὐτόν. Βασέφθη τότε ἡ Α. Π. νὰ μεταβῆ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Ἄλλ' ἔμαθεν ὅτι ὁ ξενοδόχος ἦτο Ἑβραῖος καὶ δὲν ἠδύνατο ἐπομένως ὁ ἐπίσκοπος νὰ συγκατοικήσῃ μετὰ τοιοῦτου εἶδους ἀνθρώπων. Ἐπὶ τέλους χωρικός τις, μαθὼν ὅτι ὁ ἐπίσκοπος ἐπρόκειτο νὰ κοιμηθῇ ὑπὸ τὰ ἀστρα, ἔσπευσε νὰ τῷ προσφέρῃ τὴν οἰκίαν του. Ὁ ἐπίσκοπος ἐδέχθη εὐγνωμόνως. Ὁ χωρικός ὑπεδέχθη αὐτὸν μετὰ πολλῆς φιλοφρονησεως καὶ σεβασμοῦ. Τὴν ἐπιούσαν ὅμως, ὅποις ὑπῆρξεν ἡ ἐκκλησίαις τοῦ Πανιερωτάτου, μαθόντος ὅτι ὁ ξενίσας αὐτὸν ἦτο Καθολικιστῆς καὶ δὴ καὶ Μασσῶνος!

Φάρμακον κατὰ τῆς ὀφθαλμίας. — Ἐπειδὴ ἐν Αἰγύπτῳ ἐπικρατεῖ ἡ ἀσθένεια αὕτη, δημοσιεύομεν τὴν ἑξῆς συνταγὴν, ἣτις ἀπεδείχθη λίαν ὠφέλιμος διὰ τοῦς ἐκ τοιοῦτου νοσήματος πάσχοντας.

Διάλυσον 10 κόκκους θεικοῦ ψευδαργύρου (vitriolum Zincj), καὶ 5 κόκκους ἀγίου λίθου (lapidis divini St. Yvesie) εἰς 50 δράμια ὕδατος. Πρόσθεσον 30 σταγόνας τοῦ συνθέτου βάμματος τοῦ ὀπίου (laudanum liquidum, Sydenhas), καὶ μεταχειρίζου τοῦτο συνεχῶς, ποιῶν ἐνοστάξεις εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Τὸ κολλύριον τοῦτο ὀνομάζεται (Aqua Ophthalmica) καὶ χεῖρει παγκόσμιον φάρμακον.

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΒΕΙΩΝ

Α'.

Ὁ ἔρωσ εἶναι πῆσις καὶ μαρτυροὶ καρδίας.
 Εἶναι τις πόρος ριγηλὸς μεστὸς εὐαισθησίας.
 Εἶναι πικρία, ἄψινθος καὶ μέλιτος γλυκότης,
 Καὶ τῆς καρδίας θάνατος, ἀλλ' ὅμως καὶ τρο-
 (φῆ της.

ὦ! ναί! εἶναι ὁ θάνατος καὶ ἡ ζωὴ συνάμα,
 Καὶ εἶναι καὶ κολάσεως καὶ παραδείσου κράμα.
 Ἔρωσ! ὦ! τί πλεύτερον γὰρ εἶπη τις; δὲν φθάνει
 Ἡ λέξις μόνη ρεαρίαν καρδίας γὰρ θερμάνη;
 Ἡ λέξις μόνη δὲν ἀρκεῖ ὡς θαλπωρὴ γλυκεία
 Νὰ ἐπιχύσῃ βάλσαμον, ζωὴν ἐν τῇ καρδίᾳ,
 Ἡ μὴ καὶ μόνη δὲν ἀρκεῖ αὐτὴ γὰρ μᾶς μαζάνη.
 Τὰς ρεαρίαις μαζ παρειὰς μὲ δάκρυ γὰρ ὑγρᾶν.
 ὦ ἔρωσ! ἐδικίμασα τὴν φθεγρὰν ἰσχυρὸν σου,
 Μ' ἐτρόμαξε τὸ σθένος σου, φοβοῦμαι τὴν
 (προὴν σου.

Β'.

Πόσον ὠράτος καὶ γλυκὸς καὶ ἡρεμος μ' ἐφάνης,
 ὦ ἔρωσ, ὅτε τὴν φαιδρὰν ἐκέλευς ὄψιν εἶδον!
 ὦ! διατὶ δὲν ἔρχεσαι καὶ νῦν γὰρ μὲ θερμάνης,
 Ὅτε αἱ ἀκτιῖνες δύνουσι τῶν πρώτων μου ἐλ-
 (πίδω;

Εἶναι χαριτωρ ἀδελφῆ, ἀκτις φωτὸς, ἐλπίδος.
 Μαγεία τις ροδόλευκος, ἑαρινὴ αἰθρία,
 Μυστηγιώδης καλλονὴ ἀρχαίας Νηρηίδος,
 Εἶναι γλυκὸν μεϊδιάμα, φιλότης καὶ καρδία.

ὦ! διατὶ τὸ βλέμμα της μεστὸν γλυκυθυμίας
 Νὰ μ' ἀτερση μ' ἔρωτα, γὰρ μοὶ προσμεϊδιάσῃ;
 Πῶς γὰρ μοὶ εἶπη «σ' ἀγαπῶ» μετὰ περιπαθείας;
 Πῶς ἰσχυοῦν ἐν βλέμμα της γλυκὸν γὰρ μ' ἀ-
 (φαρπάσῃ;

Καὶ τώρα; ... ὦ! τῶρα ἔρωτα αἰσθάνομαι
 (καὶ πόρον!

Τὴν ἀγαπῶ περιπαθῶς, κ' ἐκείνη τὸ γνωρίζει..
 Μοὶ μεϊδιά.. ἀλλ' ἔπειτα μ' ἐγκαταλείπει μόνον
 Θλίβει θερμῶς τὴν χεῖρά μου, πλὴν δὲν μ'
 (ἐρατερνίζει!

Ὁ ἔρωσ της μοὶ ἔρειψ γλυκεία τυραννία...
 Ἐκεῖνη ἔγειρ' αἰνίγμα καὶ Σφιγέ μυστηγιώδης.
 Καὶ εἶναι ὀλη καλλονὴ καὶ ὀλη ἁρμονία,
 Καὶ δρόσος εἶρ' ἑαρινὴ καὶ ζέφυρος εὐώδης.

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ ΙΔ'. φυλλαδίῳ αἰνίγματος
 Ἄνάσθη

Λύσις τοῦ προβλήματος

ΕΠΤΑ

Τὴν λύσιν ἀμφοτέρων ἔπεμψε μόνος ὁ κύριος
 Πρ. Ἀδαμόπουλος.

Τὴν λύσιν δὲ μόνου τοῦ αἰνίγματος, οἱ κ κ.
 Τηλ. Νοταράκης ἐνταῦθα, Μιχ. Γκιουζελέτος
 ἐκ Τάνιας, καὶ Α. Μ. Μπονοῦρᾶς ἐκ Καΐρου.

ΑΙΝΙΓΜΑ ΙΕ'.

Εἶμ' ἐχθρὸς γνωστῶν σου ζῶων, μετὰ τέχνης ἀπατῶν.
 Ἄν τὸν τόνον μου ἀλλάξω,
 Καὶ τὴν κεφαλὴν πετάξω,
 Τότε γίνομαι ἀρχαῖος βασιλεὺς Σπαρτιατῶν.

ΓΡΙΦΟΣ ΙΑ'.

γγλ

εστ

σοσ

Ἐν Καίρῳ.

ΣΩΚ. ΒΟΛΤΕΡΑΣ.